

MOTS ESCURÇATS PER APÒCOPE: ENTRE LA NORMA I L'ÚS

JAUME SALVANYÀ

1 INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Els mots es poden escurçar de moltes maneres. Les més habituals són per afèresi (escapçant la part inicial) i per apòcope (escapçant la part final), que és el sistema més productiu en l'actualitat. Tradicionalment se n'ha parlat fent referència als hipocorístics. Així, de *Joaquim, Salvador, Antoni* o *Meritxell* s'obté *Quim, Vador, Toni* i *Txell* per afèresi; i de *Montserrat, Immaculada, Xavier* o *Daniel* s'obté *Montse, Imma, Xavi* i *Dani* per apòcope.

És poc freqüent trobar noms comuns truncats per afèresi (*clip, bus, prompter* o *cello* a través de la forma italiana *violoncello*), però en canvi són abundantíssims els truncats per apòcope, especialment —però no exclusivament!— en registres col·loquials (*coreo* per *coreografia*, *contra* per *contraportada*, *margi* per *marginat*, *sinte* per *sintetitzador*, *sincro* per [natació] *sincronitzada*, *sinto* per *sintonia*, etc.). En aquest treball s'analitzen els cent mots comuns apocopats que apareixen classificats alfabèticament a l'annex final. La majoria han arribat a la llengua general, tot i que potser algun continua sent més restringit a algun àmbit concret. No s'han tingut en compte escurçaments amb el sufix *-i* afectiu (*sispli*) ni tampoc eufemismes de mots considerats grollers (*hosti*), però sí, en canvi, alguns estrangerismes molt estesos com *àfter, mezzo, skin, tàper* o *xutxe*.

L'objectiu de la recerca, a banda d'observar com funciona aquest sistema d'escurçament, és analitzar el tractament que en fan les gramàtiques i els diccionaris per valorar si la descripció i la prescripció s'ajusten a l'ús actual d'aquest recurs.

2 CONSIDERACIONS GENERALS

2.1 Escurçament per apòcope en noms propis

Tot i que els autors catalans que n'han parlat (Artells 1971: 123-126; Moreu-Rey 1974: 77-87; Ruaix 1993: 98 i 1994: 52-53; Cabré 2002: 891-910) ho atribueixen a una influència castellana, el cert és que l'escurçament per apòcope en hipocorístics és un sistema habitual en altres llengües com l'anglès (*Pam, Pat, Steve, Tom*) o el francès (*Vince, Stef, Phil*). I no només afecta

noms de fonts, sinó també cognoms: *Coro* (de *Coromines*), *Zubi* (de *Zubizarreta*) o *Ibra* (de *Ibrahimovic*). Molts dels antropònims que s'escurcen per apòcope no poden o no solen escurçar-se d'una altra manera: *Eduard* només pot fer *Edu*; *Montserrat* pot fer *Rat* o *Serrat* (poc habituals), o *Tona* a través del diminutiu *Montserratona*, però són més habituals *Montse* o *Muntsa*. D'altra banda, molts dels noms que s'escurcen amb el sistema considerat genuí del català, l'afèresi, ho fan paradoxalment a través de la forma castellana: *Cinto* (de *Jacint* a través de *Jacinto*), *Mingo* (de *Domènec* a través de *Domingo*).

A banda dels noms de persona, també trobem aquests escurçaments en altres tipus de noms propis: en poblacions com *Vila* (de *Vilafranca* o *Vilanova*) o *Santvi* (de *Sant Vicenç*); en muntanyes com el *Kili* (de *Kilimanjaro*); en equips de futbol (*Barça*, *Hospi*, *Juve*, *Inter*, *Recre*); en organismes o entitats com la *Gene*, la *Corpo* o la *Filmo*; en marques comercials com *Pepsi*, *Mac* o *Play*, etc.

2.2 Escurçament per apòcope en noms comuns: procedència i registre

Els mots escurçats per apòcope es formen en el llenguatge col·loquial procedent dels argots, sobretot de professions i activitats diverses, com es pot veure en la següent proposta de classificació semàntica del centenar de termes analitzats en aquest estudi.

Àmbit	Mots
audiovisual	<i>ampli, cine, curt, demo, diapo, estèreo, foto, micro, mono, pel·li, prota, ràdio, tele</i>
estudiants, ensenyament	<i>biblio, boli, col·le, insti, mates, opos, profe, sele, telecos, uni</i>
transports	<i>auto, bici, furgó, metro, moto, taxi, tram, turbo</i>
medicina	<i>eco, fisio, ísquios, mútua, otorino, pòlio, químió</i>
maneres de ser	<i>kumba, progre, rasta, retro, skin, trinxà, ultra</i>
oci	<i>àfter, convis, cromo, disco, loto, zoo</i>
alimentació	<i>gin, híper, súper, tàper, xoco, xutxe</i>
esports	<i>àrbit, bàsquet, pana, semi(s), vòlei</i>
tecnologia	<i>busca, cale, crono, dinamo, vitro</i>
màrqueting	<i>expo, logo, plani, promo, publi</i>
drogues	<i>coca, narco, peta</i>
estats d'ànim	<i>depre, il·lu, tranqui</i>
unitats de mesura	<i>giga, mega, quilo</i>
sexe	<i>hetero, porno, trans</i>
informació	<i>info, intro, méteo</i>
professions, càrrecs	<i>mezzo, poli, secre</i>
actes socials	<i>mani, mili</i>
gentilicis	<i>japo, paki</i>
altres	<i>alien, ex, lliga, macro, repe, saxo</i>

No tots els mots apocopats arriben a la llengua general: n'hi ha que no ultrapassen l'argot en el qual es fan servir (difícilment algú que no estigui relacionat amb la ràdio o la televisió farà servir *desco* per *desconnexió*). Fins i tot hi ha paraules restringides a un parlar més aviat cursi (*confi* per *confiança* o *infer* per *infermera*).

Malgrat que, com s'ha apuntat, sorgeixen del llenguatge col·loquial, no totes les paraules es queden en aquest registre: *cine*, *moto* o *bàsquet* formen part de la llengua estàndard; i *bici* i *vòlei*, per exemple, són les úniques formes emprades en els sintagmes *carril bici* i *vòlei platja* (no es diu pas *carril bicicleta* ni *voleibol platja*). Els mitjans de comunicació se serveixen molt d'aquests mots: «El *Barça* lluirà el *logo* d'Unicef a la samarreta la pròxima temporada» (324.cat, 11 de desembre del 2006); «BCN inspeccionarà 78 bars i *discos* abans de Cap d'Any» (*El Periódico de Catalunya*, 24 de desembre del 2011). De fet, molts mitjans inclouen la informació del temps en la secció titulada *la météo*.

Un altre factor interessant és la imprevisibilitat d'aquest sistema d'escurçament: tenim els gentilicis *japo* i *paki*, però no tenim, per exemple, **ita* (*italià*) o **isra*¹ (*israelià*); en l'àmbit de l'esport hi ha moltes paraules que s'escurcen per apòcope, però en canvi *Olimpiades* no ens dóna **Olim* ni *Mundial* ens dóna **Mundi*; *foto* serveix per escurçar *fotografia*, però no *fotocopiadora* i, en canvi, *ràdio* pot fer referència tant a *radiotelefonía* com a *radiodifusió* o *radiografia*.

Ja s'ha dit que els autors que han fet referència a aquest fenomen en català ho consideren una influència castellana, també per als noms comuns. És innegable que en castellà és un fenomen més productiu que no pas en català: gairebé totes les paraules d'aquest estudi les trobem també en castellà, però en aquesta llengua s'estén a d'altres que en català no s'escurcen: *cumple*, *finde*, *pelu*, *peque*, *piti*, *trapi*, *simpa*, etc. A banda d'influència castellana, també es troba influència anglesa,² llengua en què és igualment un recurs productiu (*nick* per *nickname*), igual que en francès (*bicy* per *bicyclette*) o en italià (*corto* per *cortometraggio*). De fet, el nom apocopat que designa la moneda de la Unió Europea és compartit per totes les llengües que en formen part: l'*euro*.

En qualsevol cas, que hi hagi influència d'una llengua o de moltes, no vol dir que sigui un sistema que s'hagi de condemnar en català com fan Moreu-Rey (1974: 77-87) i, en part, Ruaix (1993: 98 i 1994: 52-53). Cal tenir present, això sí, que aquests mots estan caracteritzats per una sèrie de peculiaritats foneticofonològiques i morfològiques que veurem tot seguit que els mantenen en bona part en un estatus d'excepció a la norma en certs aspectes.

1. En canvi, curiosament *Isra* sí que es fa servir com a hipocòrisc de l'antropònim *Israel*.

2. Segons el *Diccionari català-valencià-balear*, per exemple, el terme *gin* és pres de l'anglès.

3 DESCRIPCIÓ LINGÜÍSTICA D'AQUESTS MOTS

En aquest apartat es mostren unes breus pinzellades de les característiques observades en els mots analitzats. Per a una descripció general i més àmplia del fenomen, vegeu Cabré (2000: 891-910).

3.1 Fonètica i fonologia

En el quadre de sota es presenten les dades del nombre de síl·labes de tots els termes analitzats. El més rellevant és que el 79% dels mots sencers (quan encara no han estat escurçats) tenen entre 3 i 5 síl·labes i que el 78% dels mots apocopats es queden amb dues síl·labes, percentatge que pujaria ben bé fins al 85% si tinguéssim en compte que la pronúncia habitual d'almenys sis mots trisíl·labs és clarament diftongada i, per tant, bisíl·laba: *àlien*, *bíblia*, *físio*, *ísquios*, *químio* i *ràdio*.

Nombre de síl·labes	Mots sencers	Mots escurçats
1	--	7
2	3	78
3	22	13
4	31	2
5	26	--
6	9	--
7	7	--
8	2	--

Dels 100 mots, 88 s'escurcen coincidint amb la síl·laba, amb les particularitats de *loto* i *trinxà*, que haurien de donar *lote* i *trinxe*, però canvien la lletra final; els altres 12 tallen sense coincidir-hi: *àlien*, *àrbit*, *demo*, *depre*, *gin*, *info*, *paki*, *peta*, *profe*, *progre*, *sele* i *tranqui*. També és remarcable, d'altra banda, que un total de 87 termes apocopats acaben en vocal.

Pel que fa a l'accent, cal destacar que sempre es desplaça, llevat del cas d'*àrbit*, i que ho fa gairebé per sistema a la primera síl·laba; les úniques excepcions són *diapo*, *dinamo*, *hetero*,³ *telecos*, *estèreo*, *otorino*. Aquest desplaçament té implicacions ortogràfiques en mots femenins amb *i/u* inicial: en la forma sencera, és una vocal àtona i l'article no s'apostrofa (*la informació*), però en la forma escurçada, és tònica i, per tant, cal apostrofar l'article (*l'info*).

Una de les principals particularitats d'aquests mots —i segurament un dels principals esculls a l'hora d'acceptar la seva normalització— és la manca ge-

3. En el cas d'*hetero* l'accent pot caure tant a la primera síl·laba com a la segona.

neral de reducció vocàlica que mostren les vocals àtones en els parlars orientals. De fet, en molts d'ells es produeix l'assimilació vocàlica descrita per Jiménez / Lloret (2011: 57): «si la posttònica és mitjana tancada, les mitjanes tòniques solen realitzar-se també com a posttòniques». A l'annex es mostra cas per cas la variació que es produeix en els 62 termes que contenen *e/o* en posició àtona:

- a) Dels 19 mots amb *e* àtona no n'hi ha cap que únicament redueixi. Fins i tot aquells que des dels mitjans de comunicació es tendeixen a recomanar i a pronunciar amb reducció, mostren la doble possibilitat: *bàsquet*, *cine*, *súper*. En canvi, n'hi ha 11 que no fan mai la reducció (*col·le*, *progre*, *tele*,⁴ etc.).
- b) En canvi, dels 40 amb *o* àtona, tot i que la majoria no redueixen mai (*info*, *porno*, etc.) o tendeixen a no fer-ho (*crono*, *químiu*, etc.), n'hi ha 7 que sí que redueixen sempre (*auto*, *cro-mo*, *foto*, *metro*, *moto*, *quilo*, *ràdio*).
- c) Hi ha 3 mots que contenen *e* i *o* en posició àtona: *estèreo* i *méteo* no redueixen mai; *hetero* tendeix a no reduir, però pot fer-ho (si redueix, aleshores l'accent cau indefectiblement a la segona síl·laba; vegeu nota 3).

3.2 Morfologia

Es poden apuntar moltes qüestions morfològiques sobre aquest sistema de reducció, com ara que tots els mots escurçats mantenen el gènere del mot sencer, excepte *gin* i *porno*, i que hi ha vacil·lacions amb *giga* i *mega*; o bé que hi ha sis paraules que s'escurcen necessàriament o habitualment en plural, i ho fan afegint una *s* a l'apòcope: *convis*, *ísquios*, *mates*, *opos*, *semi(s)* i *telecos*. Però hi ha un aspecte que els qui han tractat aquest sistema des de l'òptica de la prescripció han considerat important —tant o més que el de la reducció vocàlica vist en el punt 3.1—, i és el tipus de truncament del mot: pot ser de base morfològica si els elements separats són mots ja existents a la llengua i tenen sentit per si sols (quan trunquem *hipermercat*, queda el prefix *híper* i el substantiu *mercat*), o bé de base fonològica si els elements separats són mots inexistents i no tenen sentit per si sols (quan trunquem *col·legi*, ni *col·le* ni *gi* no volen dir res, i *col·le* únicament començarà a prendre sentit després del truncament). La majoria dels de base morfològica són prefixos, formes prefixades o prefixoides (*auto*, *crono*, *ex*, *foto*, *vitro*), però també n'hi ha d'altres tipus (*bàsquet*, *skin*).

Segons Ruaix (1994: 53), «és lícit d'escurçar mots per apòcope quan es tracta de compostos. Primerament, perquè sol tractar-se de mots més aviat

4. Hi ha qui ha sentit a pronunciar *tele* a alguna persona gran amb la reducció de la segona *e*. Es tracta de casos puntuals; la tendència majoritària actual és a no fer la reducció.

llargs, i és natural la tendència de l'usuari de la llengua a abreujar-los. Segonament, l'apòcope no violenta la fesomia del mot [...] perquè la part que queda (la que es pronuncia o escriu) sol coincidir amb un dels components del mot [...]. En canvi, cal ser més prudent a l'hora d'abreujar mots que no siguin compostos. Així, trobem correctes les formes *auto* (per *automòbil*), *cine* o *cinema* (per *cinematògraf*), etc. [...], però desaconsellariem formes com “profe” (per *professor*), “mates” (per *matemàtiques*), etc. [...], ja que aquestes darreres corresponen a mots simples, als quals s'han d'aplicar els mateixos criteris que apliquem als hipocorístics».

La *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC (2002: 335-336) també descriu el sistema d'escurçament dels compostos cultes, però a diferència de Ruai no fa esment dels que no són compostos. Seguint aquest plantejament prescriptiu, doncs, quedarien al marge d'aquest sistema d'escurçament molts dels termes d'aquest estudi, com *bici*, *boli*, *col·le*, *mani*, *pel·li*, *poli*, *xoco*, etc.

4 TRACTAMENT LEXICogràFIC I GRAMATICAL

Aquest quadre mostra el nombre de mots que recullen els diccionaris catalans i castellans (s'hi inclouen les dades descriptives del Bobneo, que mostren una quantificació més elevada en els mitjans):

Catalans		Castellans	
Font	Mots recollits	Font	Mots recollits
DIEC	21	DRAE	47
GDLC	39	MOLINER	47
GD62	45	CLAVE	59
ésAdir	47		
BOBNEO	56		

D'entrada s'observa que les fonts castelles recullen més paraules, i això que hi ha algun mot truncat que no és castellà (*àrbit*, *pana*, *tram* i *trinxa*). En canvi, en català escassegen més, independentment de si són col·loquials o no, especialment en el diccionari pròpiament normatiu (*bici*, *boli*, *ex*, *híper*, *logo*, *micro*, *porno*, *súper*), però també en els altres (*demo*, *kumba*, *pel·li*, *rasta*, *semis(s)*).

D'altra banda, en els diccionaris catalans algunes paraules no apareixen ni en la forma sencera: concretament al DIEC n'hi falten 11 (*afterhours*, *buscapersones*, *exparella*, *gigabyte*, *kumbaià*, *megabyte*, *rastafarià*, *skinhead*, *ultraradical*, *xutxeria*; i *petard* no té el sentit de 'porro'), al GDLC n'hi falten 7 (*buscapersones*, *exparella*, *gigabyte*, *megabyte*, *rastafarià*, *ultraradical*, *xutxeria*) i al GD62 n'hi falten 5 (*afterhours*, *exparella*, *rastafarià*, *ultraradical*, *xutxeria*).

En castellà, la diferència entre el nombre de mots recollits per la font normativa i per les descriptives és minsa en comparació amb el català, en què el diccionari normatiu recull la meitat o menys de termes que els altres diccionaris. A més, 11 dels 21 mots del DIEC ja venien del DGLC de Fabra: *auto, cromó, dinamo, foto, metro, moto, quilo, ràdio, taxi, tram, trinxà* (fixem-nos que d'aquests 11 mots, els que tenen *e/o* en posició àtona, tots redueixen o poden reduir, i això, com s'ha apuntat més amunt, podria ser un factor a l'hora de determinar quins mots entren al diccionari normatiu i quins no). El DIEC1 en va incorporar 8 (*bàsquet, cine, curt, estèreo, mili, mono, mútua, zoo*), i al DIEC2 només n'hi ha 2 de nous: *gin* i *progre* (aquest últim desmunta el factor de la reducció vocàlica que s'acaba d'apuntar: *progre* no redueix mai la *e*).

Les gramàtiques ja preveuen aquests casos de no reducció: Mascaró (2002: 107-114) explica que els mots que excepcionalment no fan la reducció són préstecs, neologismes, mots truncats, mots de tipus culte o tècnic que quan han perdut aquest caràcter culte o tècnic han continuat mantenint-se amb vocals sense reduir, i ja indica que hi ha molta variació de pronúncia. En canvi, l'esborrany de la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC (2002: 47-48), penjada a Internet fins a la data de lliurament d'aquest article, l'agost del 2012, prescriu que la pronúncia més apropiada d'aquest tipus de mots és amb reducció vocàlica, però es contradiu amb l'exemple de truncament que proposa: *tele*.

La *Nueva Gramática de la Lengua Española* (2009: 35-36) descriu el sistema d'una manera breu però efectiva: el truncament o escurçament és un «procés consistent en la reducció formal d'un element lèxic per apòcope o supressió d'una o més síl·labes finals, sense que per això s'alterin ni el seu significat ni la seva categoria gramatical. Solen ser més propis de registres col·loquials, o bé del llenguatge dels joves, especialment en l'ensenyament [...], la professió o activitat [...], la família [...], etc. Tot i així, molts han passat a formar part de la llengua general [...]. El truncament constitueix també un dels recursos més utilitzats en la formació del llenguatge juvenil d'alguns països [...] i està en l'origen de molts hipocorístics».

5 CONCLUSIONS

El sistema de reducció de mots per apòcope segueix unes pautes generals però que no es compleixen sistemàticament, com ara que els mots sencers solen tenir entre 3 i 5 síl·labes, que el mot escurçat en sol tenir 2 i acabar en vocal, que l'accent passa a la primera síl·laba, que la *e* i la *o* àtones no solen reduir en català oriental, que es pot donar tant amb mots compostos com no compostos, etc.

La normativa ha optat per ser molt restrictiva amb aquest sistema, però sembla que vulgui obrir una porta incorporant *progre* al diccionari i *tele* a la

gramàtica. Les altres fonts de referència consultades en aquest estudi s'han actualitzat amb més mots.

El sistema està molt estès i fa prou temps que dura com perquè ens puguem plantejar normalitzar-lo del tot, validant el procés en les gramàtiques, tant amb els noms comuns com amb els hipocorístics, i donant entrada als diccionaris a aquells mots que traspassen els àmbits restringits i arriben a la llengua general, encara que molts es mantinguin únicament en registres col·loquials. La GCC i alguns diccionaris ja ho fan. Qui hauria de fer el pas definitiu és l'IEC, ampliant les entrades en el diccionari i donant-hi un tractament en la gramàtica que vagi més enllà de la truncació en mots compostos cultes i que també prevegi la formació d'hipocorístics apocopats.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ARTELLS, EDUARD (1971): «Barça o Barce, altra vegada? Barcelona!». *Llenguatge i gramàtica*. Barcelona, Barcino.
- CABRÉ MONNÉ, TERESA (2002): «Altres sistemes de formació de mots». SOLÀ, JOAN *et al.* (ed.): *Gramàtica del català contemporani. Volum 1. Introducció. Fonètica i fonologia. Morfologia*. Barcelona, Empúries
- CORPORACIÓ CATALANA DE MITJANS AUDIOVISUALS: ésAdir, portal lingüístic, en línia [consultat el març del 2012].
- ENCICLOPÈDIA CATALANA: *Gran diccionari de la llengua catalana*, en línia [consultat el març del 2012].
- FABRA, POMPEU (2008): *Obres completes de Pompeu Fabra, 5. Diccionari general de la llengua catalana*. MIR, JORDI / SOLÀ, JOAN (curadors). Barcelona, Proa.
- GRUPO SM: *Diccionario Clave*, en línia [consultat el març del 2012].
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS: *Diccionari de la llengua catalana*, primera edició, en línia [consultat el març del 2012].
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2002): *Gramàtica de la llengua catalana*, esborrany provisional, en línia [consultat el gener del 2012].
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS: *Diccionari de la llengua catalana*, segona edició, en línia [consultat el març del 2012].
- JIMÉNEZ, JESÚS / LLORET, MARIA-ROSA (2011): «Harmonia vocàlica: paràmetres i variació». *Estudis Romànics*, vol. 33, p. 53-80.
- LÓPEZ DEL CASTILLO, LLUÍS (curador) (2000): *Gran Diccionari 62 de la llengua catalana*. Barcelona, Edicions 62.
- MASCARÓ, JOAN (2002): «El sistema vocàlic. Reducció vocàlica». SOLÀ, JOAN *et al.* (ed.): *Gramàtica del català contemporani. Volum 1. Introducció. Fonètica i fonologia. Morfologia*. Barcelona, Empúries.
- MOLINER, MARÍA (2004²): *Diccionario de uso del español*. Madrid, Gredos.
- MOREU-REY, ENRIC (1974): *Toponímia urbana i onomàstica vària*. Palma, Moll.
- OBSERVATORI DE NEOLOGIA: BOBNEO, en línia [consultat l'abril del 2012].

RAE [REAL ACADEMIA ESPAÑOLA]: *Diccionario de la lengua española*, 22a edició, en línia [consultat el març del 2012].

RAE [REAL ACADEMIA ESPAÑOLA] (2009): *Nueva gramática de la lengua española*, I, Madrid, Espasa Libros.

RUAIX, JOSEP (1993³): *El català/3*. Moià, Ruaix.

RUAIX, JOSEP (1994): *Observacions crítiques i pràctiques sobre el català d'avui/1*. Moià, Ruaix.

ANNEX

La taula amb els cent mots analitzats conté la informació següent: el mot apocopat, el mot sencer a partir del qual s'ha escurçat, la reducció de les es i os en posició àtona en parlars orientals, i si està recollit al DIEC, al GDLC, al GD62 i a l'ésAdir.

Apòcope	Mot del qual prové	Reducció e/o àtones	DIEC2	GDLC	GD62	ésAdir
àfter	afterhours	sí/no	--	--	--	--
àlien	alienígena	sí/no	--	--	--	sí
ampli	amplificador	--	--	--	--	--
àrbit	àrbitre	--	--	--	--	--
auto	automòbil	sí	sí	sí	sí	sí
bàsquet	basquetbol	sí/no	sí	sí	sí	sí
bíblia	biblioteca	sí ²² /no	--	--	--	--
bici	bicicleta	--	--	sí	sí	sí
boli	bolígraf	--	--	sí	sí	sí
busca	buscapersones	--	--	--	sí	sí
cale	calefacció	no	--	--	--	--
cine	cinema	sí/no	sí	sí	--	sí
coca	cocaïna	--	--	sí	--	--
col·le	col·legi	no	--	--	--	sí
convis	convivències	--	--	--	--	--
cromo	cromolitografia	sí	sí	sí	sí	--
crono	cronòmetre, cronometratge	sí ² /no	--	--	sí	sí
curt	curtmetratge	--	sí	--	sí	--
demo	demostració	sí ²² /no	--	--	--	sí
depre	depressió, deprimit	no	--	--	--	sí
diapo	diapositiva	sí ²² /no	--	--	--	--
dinamo	màquina dinamoelèctrica	sí ² /no	sí	sí	sí	--
disco	discoteca	sí ² /no	--	sí	sí	sí
eco	ecografia	sí ² /no	--	--	--	--
estèreo	estereofònic	no	sí	sí	sí	sí
ex	exparella	--	--	sí	sí	sí
expo	exposició (internacional, universal)	sí ²² /no	--	--	--	sí
físio	fisioteràpia, fisioterapeuta	sí ² /no	--	--	--	--
foto	fotografia	sí	sí	sí	sí	sí

Apòcope	Mot del qual prové	Reducció e/o àtones	DIEC2	GDLC	GD62	ésAdir
furgo	furgoneta	sí ^{??} /no	--	--	--	--
giga	gigabyte	--	--	--	--	--
gin	ginebra	--	sí	sí	sí	--
hetero	heterosexual	sí/no	--	--	--	--
híper	hipermercat	sí ^{??} /no	--	sí	sí	sí
il·lu	il·lusió	--	--	--	--	--
info	informació, informatiu...	no	--	--	--	--
insti	institut	--	--	--	--	--
intro	introducció	no	--	--	--	--
ísquios	isquiotibials	sí [?] /no	--	--	--	--
japo	japonès	sí ^{??} /no	--	--	--	--
kumba	kumbaia	--	--	--	--	--
lliga	l·ligacama	--	--	--	sí	--
logo	logotip	sí ^{??} /no	--	sí	sí	sí
loto	loteria	no	--	sí	sí	sí
macro	macroinstrucció	sí/no	--	sí	sí	--
mani	manifestació	--	--	--	sí	sí
mates	matemàtiques	no	--	--	--	sí
mega	megabyte	--	--	--	--	--
méteo	meteorologia	no	--	--	--	--
metro	metropolità	sí	sí	sí	sí	sí
mezzo	mezzosoprano	no	--	sí	sí	--
micro	micròfon	sí/no	--	sí	sí	sí
mili	servei militar	--	sí	sí	sí	sí
mono	monofònic	sí [?] /no	sí	sí	sí	--
moto	motocicleta	sí	sí	sí	sí	sí
mútua	mutualitat	--	sí	sí	--	--
narco	narcotraficant	sí [?] /no	--	--	sí	sí
opos	oposicions	no	--	--	--	--
otorino	otorinolaringòleg	sí [?] /no	--	--	--	--
paki (pa- qui)	pakistanès	--	--	--	--	--
pana	panadera	--	--	--	--	--
pel·li	pel·lícula	--	--	--	--	sí
peta**	petard	--	--	--	--	--
plani	planificació	--	--	--	--	--
poli	polícia	--	--	--	sí	sí
pòlio	poliomielitis	sí ^{??} /no	--	sí	sí	sí
porno	pornografia, pornogràfic	no	--	sí	sí	sí
profe, profa	professor, professora	no	--	--	--	sí
progre	progressista	no	sí	sí	sí	sí
promo	promoció	no	--	--	--	--
prota	protagonista	--	--	--	--	--

Apòcope	Mot del qual prové	Reducció e/o àtones	DIEC2	GDLC	GD62	ésAdir
publi	publicitat	--	--	--	--	--
quilo	quilogram	sí	sí	sí	sí	sí
químiu	quimioteràpia	sí ² /no	--	--	--	--
ràdio	radiodifusió	sí	sí	sí	sí	sí
rasta	rastafarià	--	--	--	--	--
repe	repetit, repeticó	no	--	--	--	--
retro	retrograd	no	--	--	sí	sí
saxo	saxofon, saxofonista	sí ² /no	--	sí	sí	--
secre	secretari, secretària	no	--	--	--	sí
sele	selectivitat	no	--	--	--	--
semi(s)	semifinal(s)	--	--	--	--	--
skin	skinhead	--	--	--	--	sí
súper	supermercat	sí/no	--	sí	sí	sí
tàper	Tupperware (nom de marca)	sí ² /no	--	--	sí	sí
taxi	taxímetre	--	sí	sí	sí	sí
tele	televisió, televisor	no	--	sí	sí	sí
telecos	telecomunicacions	no	--	--	--	sí
tram	tramvia	--	sí	sí	sí	--
tranqui	tranquil	--	--	--	--	sí
trans	transsexual	--	--	--	--	--
trinxa	trinxeraire	--	sí	sí	sí	--
turbo	turbocompressor	no	--	sí	sí	sí
ultra	ultraradical	--	--	sí	sí	--
uni	universitat	--	--	--	--	sí
vitro	vitrocèramica	sí ² /no	--	--	--	--
vòlei	voleibol	no	--	sí	sí	sí
xoco	xocolata	no	--	--	--	--
xutxe	xutxeria	sí ² /no	--	--	--	--
zoo	zoològic	--	sí	sí	sí	sí

